

Ajánlás: Fókuszban a nem-melanoma bőrrákok

Recommendation: In focus: non-melanoma skin cancers

Világszerte tapasztalható tendencia a fejlett országokban, hogy a várható életkor növekedésével párhuzamosan az idősebb populációra jellemző kórállapotok, köztük a nem-melanoma bőrrákok gyakorisága is nő, ami jelentős közegészségügyi problémát generál. Az utóbbi évtizedekben a barulás divatja jelentős változást hozott a lakosságon belül azok arányában is, akik fokozott napfény expozíciónak vannak kitéve. A napimádók számának növekedése is hozzájárul ahhoz, hogy egyre több olyan beteggel találkozhatunk a bőrgyógyászati rendelőkben, akik halmozottan érintettek a nem-melanoma bőrrákok különböző formáiban. Az elmúlt néhány év immunológiai és molekuláris genetikai kutatásai, valamint a különböző technikai fejlesztések új diagnosztikus és terápiás modalitások megjelenését hozták a nem-melanoma típusú bőrrákos betegek gyógyításában.

A Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle jelen számával szeretnénk felhívni a szakma figyelmét erre a jövőben várhatóan hatványozottan növekvő betegkörre, valamint arra a szélesedő terápiás fegyvertárra, mely napjainkban a nem-melanoma típusú bőrdaganatok különböző formáinak kezelésére rendelkezésre áll. Hazánkban a házi orvosok feladatkörébe tartozik ugyan a bőrdaganatok szűrése, azonban a bőrgyógyászokra hárul a pontos diagnózis felállításának és az elsődleges terápia megválasztásának felelőssége, mely nagyban meghatározza a beteg sorsát. Szerzőtársaimmal célul tűztük ki, hogy az olvasók – és ezen belül főleg a szakorvosjelölt kollégák – számára összefoglaljuk a napi gyakorlat szempontjából fontos diagnosztikus és terápiás eljárásokat, me-

lyek helyes megválasztásával javíthatjuk e betegcsoport hatékony kezelését.

Ismertetjük a karcinogenezisre vonatkozó legfontosabb új eredményeket, felelevenítjük a releváns klinikai alapismerteket a bőrrákok klinikumáról, majd az új diagnosztikus lehetőségek bemutatásával demonstráljuk, hogy miért szükséges a betegek jelentős hányadát bőr-onkológiai központba irányítani ezzel az egyszerűnek tűnő problémával.

A sebészeti kezelés szakmai szabályainak és a sugárterápiás arzenál újdonságainak bemutatásával az a célunk, hogy a betegek elsődleges ellátására szolgáló modalitásokat minél jobban megismertessük az olvasókkal. A fotodinámiás terápia, a lokális citosztatikus és immunmoduláns kezelés, a krioterápia mind-mind alkalmas eljárások lehetnek e daganatok egyes altípusainak kezelésében, de megválasztásukban számos tényezőt kell mérlegelni a személyre szabott gyógyításban. Végül arról is szót ejtünk, hogy lehetőség nyílik az előrehaladott vagy metasztatizáló basaliómák molekulárisan célzott kezelésére. Áttekintést adunk az áttétes laphámrákos betegek ellátásában a klasszikus kemoterápiás kezelésekk mellett a közeljövőben egyre inkább tért hódító immunonkológiai kezelésekről is.

Prof. Dr. Oláh Judit
Szegedi Tudományegyetem
Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ
Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika
email: lazarne.olah.judit@med.u-szeged.hu